

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5271/2019
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Аврамовић, адвокат из ..., против противника предлагача ЈП „ЕПС“ Београд, Огранак РГ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац, ради одређивања накнаде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 744/19 (2014) од 19.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија предлагача изјављена против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 744/19 (2014) од 19.07.2019. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Лазаревцу Р1 60/14 од 30.05.2017. године, одбијен је предлог предлагача да му се увећа за 5.000.000,00 динара накнада за експроприсане непокретности у КО ..., одређена делимичним споразумом закљученим пред органом управе број 465-78/2008-VI од 27.05.2015. године, у укупном износу од 24.655.187,50 динара, као неоснован.

Решењем Вишег суда у Пожаревцу Гж 744/19 (2014) од 19.07.2019. године, одбијена је, као неоснована, жалба предлагача и првостепено решење је потврђено.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, предлагач је изјавио ревизију, због битних повреда поступка и погрешне примене материјалног права.

Противник предлагача је дао одговор на ревизију.

Испитујући дозвољеност ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5 у вези члана 420. став 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20, у даљем тексту ЗПП), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена. У конкретном случају ради се о ванпарничном поступку у коме се одлучује о имовинскоправној ствари, па је ревизија према члану 27. став 2 Закона о ванпарничном поступку, дозвољена под условима под којима се по Закону о парничном поступку може изјавити ревизија у имовинскоправним споровима. У овој правној ствари, вредност побијаног дела одговара динарској противвредности 40.735,55 евра према средњем курсу НБС који

је износио 122,7429 динара/еуро на дан одређења предлога на рочишту 30.05.2017.године, односно премашује ревизијски цензус прописан чланом 403. ЗПП.

Испитујући побијано решење, у смислу члана 408. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се одређено не указује на битне повреде поступка предвиђене чланом 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, управа Градске Општине Лазаревац, Одељење за имовинско правне послове је 19.08.2014. године Основном суду у Лазаревцу доставило списе предмета експропријације ранијег власника АА, ради одређивања накнаде за експроприсане непокретности: кп.бр. ..., .. у КО ..., грађевинске објекте и припатке на овим парцелама, које су експроприсане правноснажним решењем од 22.02.2011. године. У току поступка, пред органом управе постигнут је делимичан споразум од 27.05.2015. године, по којем је корисник експропријације ПД РГ „Колубара“ д.о.о. Лазаревац обавезан да предлагачу исплати за експроприсано земљиште кп. бр. .. и .. износ од 1.042.860,00 динара, као накнаду која је утврђена на основу процене тржишне вредности земљишта од стране пореске управе од 12.05.2015. године и умањена за вредност додељеног плаца на локацији „ББ“ кп. број .. уписане у лн .. КО ...; за грађевинске објекте и припатке постојеће на кп. број .. КО ... износ од 22.451.364,06 динара; за усеве и расаде са наведених парцела износ од 842.462,50 динара; за дрвну масу са наведених парцела која остаје кориснику експропријације износ од 318.501,00 динар, тако да укупна новчана накнада за експроприсане непокретности износи 24.655.187,56 динара. По овом делимичном споразуму, корисник експропријације је дужан ранијем власнику исплатити накнаду у року од 15 дана од дана закључења споразума. Предлагач је преко квалификованог пуномоћника тражио да му суд досуди увећану накнаду у смислу члана 51. Закона о експропријацији, имајући у виду његово здравствено стање о чему је доставио медицинску документацију и животне прилике. Путем вештачења је утврђено да код предлагача постоје медицинске индикације које су узете у разматрање у склопу осталих релевантних чињеница, чијом оценом је формиран закључак о непостојању основа за увећање накнаде из члана 51. Закона о експропријацији.

У спроведеном поступку утврђене су чињенице да је предлагач АА из ... стар 63 године, да је од 1981. године био у радном односу код противника предлагача, а пензионисан 23.12.2016. године, да је остваривао зараду од око 72.000,00 динара, да је у време отпочињања поступка експропријације живео сам, супруга је преминула, а пунолетан син живео у одвојеном домаћинству у истом дворишту, да се предлагач издржавао искључиво од прихода из радног односа и пре отпочињања поступка експропријације и у време када је постигао споразум о исплати накнаде према тржишној вредности експроприсаног, да се његово здравствено стање везано за проблеме са штитном жлездом и дегенеративне промене на кичми тј. пршљеновима временом погоршало, али да егзистенција предлагача због спроведене експропријације није угрожена. Предлагач се, наиме, није издржавао од обраде парцела које су му експроприсане, није остваривао приходе од експроприсаних непокретности, и пре и после експропријације издржавао се од прихода из радног односа, односно од пензије,

тако да је оцењено да у конкретном случају независно од погоршања здравственог стања које је везано за животну доб предлагача, не постоје услови у смислу члана 51. Закона о експропријацији за досуђење увећане накнаде.

Првостепени суд је одбио предлог предлагача да му се увећа накнада за 5.000.000,00 динара за експроприсане непокретности, оценивши да налаз вештака медицинске струке не представља разлог за увећање накнаде у смислу члана 51. Закона о експропријацији, обзиром да у конкретном случају не постоје докази да су се код предлагача погоршали услови живота и рада, нити да је услед експропријације његова егзистенција отежана или угрожена.

Другостепени суд је прихватио чињенично стање које је првостепени суд утврдио, као и примену материјалног права, уз дату оцену о битним жалбеним наводима предлагача.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили предлог за одређивање већег износа накнаде од споразумно утврђене пред органом управе према тржишној цени експроприсаних непокретности. Ревизија није основана у побијању правилности примене материјалног права.

Одредбом члана 51. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ број 53/95... 55/13), прописано је да се при одређивању накнаде у смислу одредаба овог закона може одредити већи износ од тржишне цене, узимајући у обзир материјалне и друге личне и породичне прилике ранијег сопственика, ако су те околности од битног значаја за његову егзистенцију (број чланова домаћинства, број чланова домаћинства који су способни за привређивање, односно који су запослени, здравствено стање чланова домаћинства, месечни приход домаћинства и слично).

У погледу услова за примену цитиране законске одредбе, подробно су испитане прилике и важне околности на страни предлагача као ранијег сопственика непокретности, уз реално дату оцену да се експропријација није у битном одразила на егзистенцију предлагача. Предлагач је остварио накнаду за експроприсане непокретности, у натуралном виду доделом плаца и исплатом разлике до тржишне вредности експроприсаних непокретности, у новцу. На тај начин споразумно утврђена и исплаћена накнада, у питање се не може доводити накнадним истицањима ревидента да је била неодговарајућа и да је треба кориговати применом члана 51. Закона о експропријацији, који тој сврси не служи. Предлагач није морао закључити делимични споразум о накнади уколико није био задовољан проценом тржишне вредности непокретности, већ је исту могао утврдити суд у ванпарничном поступку. Накнадом за експроприсане непокретности не накнађују се трошкови изградње нових објеката и не накнађује штета. Исплатом накнаде према тржишној вредности непокретности ранијем сопственику се омогућује да прибави другу непокретност која му одговара, а да ли ће и на који начин он то учинити, те уз какве трошкове, у домену је његове воље и опредељења. Натуралном и новчаном накнадом дат је еквивалент вредности експроприсаног. Тиме је успостављена правична равнотежа између приватног и јавног интереса.

Питање испуњености услова за увећање накнаде из члана 51. Закона о експропријацији, представља чињенично питање условљено околностима конкретног случаја. У овом случају, не постоје околности због којих би оправдано било да се предлагачу одреди већи износ накнаде од реализованог по споразуму закљученом пред органом управе. У ревизијском поступку не узимају се у разматрање наводи ревизије у вези са чињеницама, с обзиром да је одредбом члана 407. став 2 ЗПП изричито прописано да се ревизија не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је оценио да ревизија предлагача није основана. Одлуку као у изреци, овај суд је донео применом члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић